

MAJANDUS - JA ETTEVÕTLUSÕPETUS

Junior Achievementi programmid põhikoolile

„Mina ja majandus” õpitakse 5. klassis

Majandusõpetuse maht on 35 õppetundi. Ainet käsitletakse igapäevaeluga seostatult. Programm keskendub finantskirjaoskuse arendamisele, et aidata õpilasel mõista tema kui tarbija rolli majanduses ning suunata teda tegema ratsionaalseid valikuid. Õpitakse tundma säästva majandamise põhimõtteid ja võimalus, et igapäevases majanduselus edukalt toime tulla, teadvuvtatakse ressursside piiratust ning selle mõju majandusele ja kultuurile.

Hindamise alused. Majandusõppe õpitulemuste hindamine lähtub põhikooli riikliku õppekava üldosas toodud hindamisalustest ja teistest hindamist reguleerivatest dokumentidest.

Õppesisu ja tegevused

1. Sissejuhatus majandusõppesse

Miks õppida majandusõpetust? Majandus. Majandussubjektid: tarbijad, kliendid, ettevõtted, riik. Ratsionaalne käitumine.

2. Peeglike, peeglike

Õpitulemused: 1) Oskab defineerida eneseteadvust, mis hõlmab tema isiklike oskusi, huve ja väärtushinnanguid (minu tugevad küljed) 2) Oskab leida talle huvipakkuvaid karjäärivõimalusi ja seda, mida need võimalused töömaailmas tähendavad. Oskab lugeda ja analüüsida CV-d.

Õppesisu: Sina valid- minu valikud ja valikute tagajärjed. Enesetaedvus – oskused, huvid, väärtushinnangud. Töömaailm – inimesed, info, asjad, ideed. Tegevused: kutsesobivustest, töökuulutuste lugemine, CV ja motivatsioonikiri.

3. Vali oma edutee

Õpitulemused: 1) Oskab leida seoseid isiklike finantside, hariduse ja karjäärivõimaluste vahel 2) Oskab teha hariduse ja karjäärivalikuga seotud otsuseid

Õppesisu: Ametid ja töökohustused – minu isa/ ema amet ja tööülesanded seal tööpäeva jooksul. Tutvustus, arutelu. Palk.

4. Eelarve paika

Õpitulemused: 1) Teab, miks on tasakaalustatud eelarve tähtis kõigil sissetulekuastmeil 2) Oskab eristada bruto- ja netosissetulekuid 3) Oskab nimetada viise, kuidas eelarvet tasakaalu viia

Õppesisu: Vajadused – füsioloogilised-, turvalisuse-, kuuluvus-, tunnustus- ja eneseteostusvajadused. Eelarve, alternatiivid ehk valikud, loobumiskulu. Bruto- ja netopalk. Kulutuste jaotus. Kohustuslikud ja valikulised kulutused. Mõistlik või mõttetu kulutamine. Taaskasutus.

5. Tark majandamine

Õpitulemused: 1) Oskab leida alternatiivkulu, mis on seotud sularaha ja krediitkaardi kasutamisega 2) Oskab selgitada krediidi eeliseid ja puudusi 3) Oskab tunda ära sularaha ja krediidi kasutamiseks sobilikke situatsioone

Õppesisu: Eesti Pank. Kommertspangad ja nende ülesanded – hoiustamine (kontode liigid), laenamine, maksete teostamine. Internetipank. Pangakaardid – deebet- ja krediitkaart. Intress.

„Mina ja ettevõtlus” õpitakse 6.klassis

Ettevõtlusõpetuse maht on 35 tundi. Ainet käsitletakse igapäevaeluga seostatult. Aine õppimine võib toimuda praktilise tegevusena minifirma (kui ainet õpitakse 7.- 9. klassis) töös osalemise kaudu.

Hindamise alused. Ettevõtlusõppe õpitulemuste hindamine lähtub põhikooli riikliku õppekava üldosas toodud hindamisalustest ja teistest hindamist reguleerivatest dokumentidest.

Õppesisu ja õppetegevused

1. Turumajandus, ettevõtlus ja tarbimine

Õpitulemused: Õpilane 1) mõistab, et ettevõtlikkus ja kasumisoov innustavad tegelema ettevõtlusega ja võtma äririske; 2) teab ressursside, tööjõu, kapitali ja loodusvarade vajalikkust ettevõtte tegutsemisel; 3) mõistab, et ressursside nappuse tõttu pole võimalik saada kõiki kaupu ja teenuseid, mistõttu tuleb teha valikuid; 4) mõistab ettevõtlust elatise teenimise ja eneseteostuse võimalusena; 5) saab aru, millised on ettevõtte loomiseks ja tegutsemiseks vajaminevad ressursid; 6) selgitab, mis vahe on tootel ja teenusel; 7) teab tulemusliku meeskonnatöö kavandamise põhimõtteid.

Õppesisu: Turumajandus ehk vaba ettevõtluse süsteem. Ressursside nappus, eraomand, konkurents, ettevõtlikkus, kasumi motiveeriv roll ettevõtluses. Eesmärkide püstitamine, planeerimine. Ettevõtlikkus, ettevõtjate roll majanduses. Ettevõtja, ettevõtte. Ettevõtja kohustused, riskid, vastutus, kasum. Peamised ettevõtlusvormid Eestis. Õpilasfirma ja minifirma. Ettevõtja karjäär ja elustiil. Kohalik ettevõtlus. Tarbija vajadused ja tootmise eesmärgid: Mida? Kuidas? Kellele? Toode ja teenus. Äriidee ja äriplaan. Ettevõtte ressursid. Algkapital, investeerimine. Konkurendid ja partnerid.

2. Tootmine, turundus, tööjõud

Õpitulemused: Õpilane 1) selgitab nõudluse ja pakkumise mõju hinna kujunemisele turul; 2) kasutab tootlikkuse ja omahinna arvutamise põhimõtteid; 3) teab tarbija õigusi ja kohustusi; 4) teab, kuidas käituda, kui müüdnud tootel/teenusel ilmnevad probleemid; 5) rakendab lihtsamaid müügivõtteid ja reklaamib oma tooteid või teenuseid minifirmas; 6) teab reklaamiseadusest tulenevaid piiranguid reklaamile; 7) arvutab töötaja palka ja ettevõtte

palgakulusid; 8) oskab koostada kassapõhist raamatupidamist ja lihtsat kasumiaruannet; 9) kasutab finantskirjaoskuse arendamiseks õpikeskkondades olevaid interaktiivseid vahendeid (erinevad kalkulaatorid, võrdlustabelid jne). 10) oskab vormistada elulookirjeldust ja töökohataotlust.

Õppesisu: Tarbija vajadused, nõudlus, pakkumine ja turuhind. Tarbija õigused ja kohustused. Tarbijakaebuste lahendamine. Tootlikkus, kvaliteet ja omahind. Innovatsioon ja keskkonnasäästlikkus ettevõtluse arengu toetajana. Õiglane kaubandus. Turundus. Toote omadused ja tootearendus vastavalt kliendi vajadustele ja ettevõtte võimalustele. Reklaam, selle levitamine (ajakirjanduse kasutamine, sotsiaalmeedia, välireklaam, jms) ja mõju. Reklaamile esitatavad nõuded. Müügikoha valik ja kujundus. Müügiväidete koostamine. Tulud, kulud, maksud, kasum, kahjum, eelarve, tootmiskulud, müügitulu, käive. Tööjõud. Palk. Palga seos tootlikkusega. Töötaja, juhi ja alluva rollid. Bruto- ja netopalk. Tulumaks, sotsiaalmaks, töötuskindlustusmaks, pensionikindlustusmaks.

3. Juhtimine, meeskonnatöö ja ärietika

Õpitulemused: Õpilane 1) teab, mida tähendab vastutustundlik ettevõtlus ja võimalus lisaks seadustest tulenevatele nõuetele pakkuda oma klientidele suuremaid tagatisi; 2) hindab äriotsuste eetilistust ning kirjeldab nende mõju ühiskonnale ja looduskeskkonnale;

Õppesisu: Juhtimine ja tööjaotus, Meeskonna motiveerimine, kontrollimine, vastutamine. Projektitöö. Ajakasutus. Ärietika.